

Innowacje w wylęgarnictwie raków

Dariusz Ulikowski¹, Tadeusz Krzywosz²

¹Zakład Hodowli Ryb Jesiotrowatych, Instytut Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie

²Zakład Rybactwa Jeziorowego, Instytut Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie

W pracy przedstawiono wybrane techniki wylęgarnicze z dwóch wylęgarni, tj. z Litwy i z Polski, ze szczególnym podkreśleniem ich elementów innowacyjnych. Omówiono sposoby pozyskania i utrzymania stada zarodowego i scharakteryzowano przebieg godów raków w obu wylęgarniach. W Polsce raki odbywają gody w stawie mateczniku i pozostają w nim do momentu odłowu wiosennego. Natomiast na Litwie tuż przed okresem godowym raki ze stawu lub jezior są przenoszone do basenów wylęgarni zasilanych wodą z pobliskiej rzeki i pozostają tam do wiosny. Porównano 2 techniki inkubacji matczynej jaj raków. W obu krajach oprócz inkubacji matczynej stosuje się także różne metody inkubacji sztucznej w aparatach inkubacyjnych. W Polsce są to z reguły lekko zmodyfikowane stoje Weissa (6,0 l lub mniejsze, tj. 0,5 l) zainstalowane w systemie recyrkulacyjnym z termoregulacją. W aparatach tych wyklute raki pozostają do przejścia pierwszej wylinki, a następnie są przenoszone do dalszego chowu do basenów lub stawów. Na Litwie wykorzystuje się sprowadzony z Finlandii specjalny aparat inkubacyjny dla raków. Posiada on kształt koryta z systemem recyrkulacji i uzdatniania wody. Od każdej samicy jaja są odbierane i umieszczane w indywidualnych plastikowych koszykach. Cały zestaw koszyków (600 szt.) zawierających rozwijające się jaja wprawiany jest w ruch posuwistozwrotny. Dzięki temu można na bieżąco kontrolować stan jaj i wylęgu od każdej samicy indywidualnie. Omówiono innowacje w podchowcie młodocianych raków. Na Litwie podchów młodocianych raków szlachetnych prowadzi się głównie w niewielkich stawach na pokarmie naturalnym. W Polsce prowadzono znacznie więcej wariantów podchowu młodocianych raków, głównie w oparciu o systemy recyrkulacyjne. Wobec stałego kurczenia się zasobów naturalnych populacji raków, innowacje w wylęgarnictwie tych zwierząt mogą przyczynić się do zachowania gatunku.